

het ONDERNEMERS

ZAANSTREEK

B E L A N G

Passie en professionaliteit
bij Koster c.s.

Samen krijg je
meer gedaan

Harry Mens: makelaar in
vastgoed en politici

Van de Vlaamse
Bill Gates tot pauper

De prijs van grote beursschandalen

www.hetondernemersbelang.nl
on line

Overbodige regelgeving en onterechte lastenverzwaring? Of toch broodnodig ter voorkoming van nieuwe beurschandalen? De 'WTA' klinkt weinig ondernemers bekend in de oren, maar heeft volgens de kenners naast verstreckende gevolgen voor beursgenoteerde ondernemingen, ook gevolgen voor het mkb. De accountantskantoren houden de adem in nu de Tweede Kamer een voorstel voor de Wet Toezicht Accountantsorganisaties (WTA) onlangs heeft aangenomen. De wet ligt nu ter goedkeuring bij de Eerste Kamer. Een gesprek met registeraccountants Bram Brons en Sander Koeleman en fiscalist Pepijn Koch.

'Accountants prijs voor groot

Onbekend maakt onbemand, luidt het spreekwoord. Bekend, maakt in het geval van de Wet Toezicht Accountantsorganisaties echter net zo onbemand. Als het aan het ministerie van Financiën ligt, treedt de nieuwe wet begin 2006 in werking. Aanleiding voor het wetsvoorstel zijn de recente beurschandalen met grote ondernemingen als Ahold en Enron. Na een uitgebreide nationale en internationale evaluatie heeft minister Zalm bepaald dat invoering van de nieuwe wet noodzakelijk is om het vertrouwen in de accountants te herstellen. Onafhankelijk publiek toezicht is daarbij cruciaal, meent hij.

Tweedeling

Sander Koeleman is partner bij BRP Accountants en werkt bij de vestiging BRP/Mol Accountancy in Heerhugowaard. BRP Accountants is een middelgroot kantoor waar ruim 50 mensen werken, verdeeld over drie vestigingen. Koeleman is niet blij met het vooruitzicht van een nieuwe wet. „We vrezen voor een tweedeling in de accountancy. Om straks een wettelijke accountants-

controle te mogen uitvoeren, moet je een vergunning van de Autoriteit Financiële Markten (AFM) hebben. Het verkrijgen van die vergunning vraagt nogal wat van een organisatie, en zeker van de zeer kleine kantoren. De regels zijn streng, arbeidsintensief en kostbaar. Sommige kleine kantoren kunnen dat eenvoudigweg niet betalen en zullen zich daardoor alleen nog maar bezighouden met niet-controleplichtige ondernemingen. Dat zijn klanten tot gemiddeld zo'n vijftig medewerkers, waarvoor geen wettelijke accountantscontrole geldt. Dat betekent dus dat alleen de middelgrote en grote accountantskantoren, die het zich kunnen veroorloven om tijd en geld te steken in het verkrijgen van een vergunning, straks in staat zijn de wettelijke jaarlijkse controles te doen. Voor de kleinere kantoren resteert dan, vrees ik, slechts administratieve dienstverlening. Dat lijkt mij een degradatie van het accountantsberoep.”

Afsplitsen

Ook Bram Brons van NBC Alkmaar is overtuigd van de tweedeling tussen accountantsdiensten en administratie-

ve diensten. „Dat bepaalde mkb-bedrijven de voorkeur geven aan administratiekantoren is niet nieuw. De huidige slechte economie en de WTA-perikelen maken het er niet beter op: uit nood geboren en om de kosten zoveel mogelijk te beperken, kiezen sommige ondernemers voor het goedkopere administratiekantoor. Wij zijn er echter wel van overtuigd dat de mkb'er die voorheen op basis van service en kwaliteit koos voor de accountant, dat zal blijven doen.” NBC Alkmaar, een samenwerkingsverband met vijf vestigingen en rond de 85 accountants en fiscalisten, wil alle klanten van dienst blijven. „Daarom hebben we vooruitlopend op invoering van de wet al een gescheiden vennootschap opgericht die zich bezighoudt met administratie in de ruimste zin van het woord. Daar hebben we bijvoorbeeld ook onze online boekhoudservice ondergebracht.” BRP brengt het administratieve werk en al haar online dienstverlening ook onder in een daartoe op te richten vennootschap. Zo zijn de audits en de administratieve werkzaamheden strikt gescheiden. Brons en Koeleman stellen zich gere-

en mkb betalen de grote beursschandalen'

serveerd op ten aanzien van de scheiding tussen accountancy en administratieve werkzaamheden. Beiden menen dat klanten op die ontwikkeling niet zitten te wachten. Om zichzelf niet uit de markt te prijzen, kunnen de kantoren echter niet anders. Beide vakgenoten vinden het vreemd dat een wet tot gevolg heeft dat het label 'accountants' wordt losgelaten.

Frustratiepolitiek

Koeleman en Brons betreuren het dat hun beroepsgroep in een kwaad daglicht is gesteld door schandalen bij grote ondernemingen waarbij ook enkele grote accountantskantoren waren betrokken. Koeleman: „De beroepsgroep die betrokken is bij beursgenoteerde ondernemingen heeft flinke tikken opgelopen. Daarom is het ook goed dat er paal en perk wordt gesteld. Maar invoering van deze nieuwe wet is frustratiepolitiek. De beroepsgroep is veel meer gebaat bij een aanscherping van slechts de kwaliteit van grote auditkantoren. Het lijkt er echter op dat de politiek koste wat het kost een statement wil maken.” Brons is het hier mee eens en vult aan: „De nieuwe wet schiet door en is eigenlijk alleen van

toepassing op de kleine groep zeer grote kantoren. Er ontstaat nu bovendien een strijd over wie de controles mag uitvoeren.”

Bureaucratie

De toename van bureaucratische regeltjes versterkt de vertrouwensband tussen de ondernemer en zijn accountant niet bepaald. Brons: „De ondernemer is zelf verantwoordelijk voor de jaarcijfers. Het doorlopen van een jaarrekening vraagt om een paraaf op zo'n beetje elke pagina van het document. Voorheen werd dat blind geparafeerd door de klant. Nu merk je dat er meer wantrouwen is. Ze vragen zich af waarom het nodig is.” Ook fiscalist Pepijn Koch van NBC Alkmaar bespeurt meer wantrouwen bij de klant. „Mensen geven hun administratie en boekhouding uit handen, juist omdat ze er zelf weinig verstand van hebben. Als ze vervolgens alle pagina's, afgedrukt op eigen briefpapier moeten voorzien van een paraaf, roept dat vragen op: ze weten eigenlijk niet waar ze voor tekenen. Ze vertrouwen erop dat de accountant het goed doet, maar kunnen dat eigenlijk niet beoordelen.

Dat is voor klanten natuurlijk heel dubbel.”

Nuanceren

De perikelen rond de nieuwe Wet Toezicht Accountantsorganisaties werkt verwarring in de hand. In feite zijn het echter alleen de zeer kleine accountant-administratiekantoren die directe gevolgen van de WTA ondervinden. De gemiddelde ondernemer zal er in de praktijk weinig van merken. Brons: „Ik verwacht dat de gevolgen voor het gemiddelde kantoor overzienbaar zijn. Zoals het er nu naar uitziet, worden de controles op de naleving van de WTA hoogstwaarschijnlijk uitbesteed aan het SRA (Samenwerkende Registeraccountants en Accountant-administratieconsulenten). De kantoren die hierbij zijn aangesloten, voldoen al geruime tijd aan de eisen die in de WTA zijn geregeld. Ik heb echter nog wel een punt van kritiek op de wet: het is naar mijn mening niet mogelijk om binnen het mkb een rationele scheiding tussen accountantswerkzaamheden en advisering aan te brengen. En dat gebeurt nu wel.” Brons verwacht dat de WTA op dat punt binnenkort genuanceerd zal worden. <